

ANNA AGATA KANTAREK*

RYNEK KROWODERSKI – W POSZUKIWANIU LOKALNEGO CENTRUM

KROWODERSKI MARKET SQUARE – IN SEARCHING OF LOCAL CENTER

Streszczenie

Przedstawiona idea utworzenia Rynku Krowoderskiego, nowego centrum Dzielnicy V miasta Krakowa, ukazana została jako konsekwencja zarówno działań rewitalizacyjnych w obszarze miasta, jak i takiej wizji jego rozwoju, która jest wyrazem troski o lokalne społeczności.

Słowa kluczowe: rewitalizacja, dzielnica miasta, Kraków

Abstract

Presented idea of creating Krowoderski Market Square as the center of District V of the city of Cracow has been depicted as the consequence of both revitalization activities within the precincts of the city and such a vision of its development which exemplifies concern for a local community.

Keywords: revitalization, town district, Cracow

* Dr inż. arch. Anna Agata Kantarek, Instytut Projektowania Urbanistycznego, Wydział Architektury, Politechnika Krakowska.

Obecna V Dzielnica Krakowa – Krowodrza¹, jest jedną z 18, jakie powstały w wyniku uchwały Rady Miasta Krakowa z dnia 27 marca 1991 r. Historyczna nazwa Krowodrza odnosi się do jednej z wsi położonych na zachód od centrum Krakowa; jej część wraz z Czarną Wsią, Nową Wsią i Łobzowem stanowi dziś główny obszar dzielnicy.

Układ urbanistyczny dzielnicy jest wynikiem nakładania się na wątek historyczny różnych sposobów użytkowania i realizacji planów rozbudowy. Zaważyły tu w szczególności – Plan Wielkiego Krakowa z 1910 r., budowa dzielnicy niemieckiej w czasie okupacji oraz powojenne realizacje modernistycznych zespołów zabudowy mieszkaniowej.

Dzielnica V² sąsiaduje z centrum miasta od jego północnego zachodu. Jej główna ulica – Królewska – jest przedłużeniem sekwencji ulic Szewskiej i Karmelickiej, dając czytelne powiązanie z Rynkiem Głównym i wpisując się w ten sposób w podstawowy układ przestrzeni publicznych miasta.

Kompozycja przestrzeni publicznych Dzielnicy V jest niezwykle urozmaicona. Powiązania zewnętrzne to nie tylko bezpośrednie relacje ze Starym Miastem. Jej wschodnia granica przebiega wzdłuż Alei Trzech Wieszców, stanowiącej istotny fragment obwodnicy ścisłego centrum. Zlokalizowane są tu ważne dla Krakowa obiekty użyteczności publicznej, m.in. Nowy Gmach Muzeum Narodowego, Biblioteka Jagiellońska, budynki wyższych uczelni (Akademia Rolnicza, Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza) czy Gmach Polskiego Radia. Ważną rolę spełniają także: zespół wyższych uczelni i miasteczka studenckiego w pasie pomiędzy ulicami Czarnowiejską, Nawojki i W. Reymonta oraz zespół Politechniki Krakowskiej i Akademii Pedagogicznej przy ul. Podchorążych.

Na obszarze Dzielnicy V znajdują się także duże zespoły zieleni – założone jeszcze w XIX w. – park Krakowski i park Jordana, stanowiące zaplecze rekreacyjne dla całego miasta. Południowa granica dzielnicy to bezpośrednie powiązanie terenów parku Jordana i terenów sportowych Cichego Kącika z Krakowskimi Błoniami.

Z pewnością najmniej atrakcyjną częścią dzielnicy są dziś jej tereny północne, przylegające do terenów składowych i kolejowych.

Podstawowy wątek urbanistyczny dzielnicy stanowią w jej części centralnej zespoły zabudowy mieszkaniowej o miejskim charakterze – to obszar w obrębie Alei Trzech Wieszców, ulic Czarnowiejskiej i Nawojki, Piastowskiej i Głowackiego oraz Wrocławskiej. Ulice Królewska i Podchorążych jako główna oś układu prowadzą w kierunku położonego dalej od miasta dużego zespołu mieszkaniowego Bronowic.

Kompozycja sekwencji przestrzeni publicznych wewnątrz tej centralnej części dzielnicy także zasługuje na uwagę. Ulicom promienistym w relacji do centrum Krakowa (Prądnicka, W. Łokietka, Wrocławska, Mazowiecka, Kazimierza Wielkiego, Królewska/Podchorążych, J. Lea, F. Chopina i Czarnowiejskiej/Nawojki) towarzyszy układ ulic poprzecznych, z których tylko trzy zachowują ciągłość w całym obszarze (Aleje Trzech Wieszców, Aleja Kijowska oraz Piastowska/B. Głowackiego).

Zabudowa ma urozmaicony charakter – to zarówno zespoły zabudowy willowej, kwartały kamienic o średniej wysokości zabudowa *à redans*, a także powojenne osiedla mieszkaniowe o zróżnicowanej wysokości z zabudową punktową włącznie. Ta część dzielnicy ma także wyjątkowo wartościowe tereny zielone i rekreacyjne – obok wspomnianego już parku Krakowskiego są to ciąg Młynówki Królewskiej i Łobzowa, park św. Wincentego *à Paulo* oraz plac Axentowicza.

To właśnie skrzyżowanie ulicy Królewskiej i alei Kijowskiej wyznacza centrum dzielnicy. Stanowi o tym wiele czynników, m.in.:

- miejsce w geometrycznym środku dzielnicy,
- węzeł komunikacyjny – tramwaj, autobus, ciągi piesze,
- handlowy charakter parterów ul. Królewskiej,
- powiązania poprzeczne pomiędzy strefami rekreacji (Młynówka Królewska, park św. Wincentego *à Paulo*) oraz handlu (targowy plac Nowowiejski),
- dominanta wysokościowa w postaci budynków biurowych i mieszkalnych.

Plac usytuowany przy tak funkcjonującym węźle ma szansę stać się prawdziwym centrum dzielnicy. Czytelnie wyznaczony przez układ ulic (Królewska, al. Kijowska, Nowowiejska) oraz ściany budynków jest idealnym miejscem na dzielnicowy rynek. Jego obecny stan daleki jest od ideału – użytkowany jako parking i wyłączony z ogólnodostępnej strefy publicznej miasta jest zaniedbany, wygradzony parkanem, obwieszony reklamami. Na rogu ustawiono reklamowy banner, obok handlowe budki.

To miejsce, nazywane kiedyś „placem przed Pewexem”, ma już swoją nową nazwę – Rynek Krowoderski. Trwa dyskusja nad możliwością rewitalizacji tej przestrzeni.

Refleksja nad recompozycją głównej przestrzeni publicznej V Dzielnicy wpisuje się w szerszą dyskusję związaną z tworzeniem programów rewitalizacji dla Krakowa. Chodzi o jej modernizację nie tylko pod kątem bieżącego podnoszenia standardu technicznego czy przyjmowania nowych funkcji i obciążeń związanych z rozwojem miasta i dzielnicy, lecz również w związku z szansą, jaką daje rewitalizacja tej przestrzeni dla lepszej realizacji potrzeb lokalnej społeczności, czytelnego zapisu istotnych dla miasta treści przestrzennych i kulturowych oraz realizacji działań systemowych w skali całego miasta.

Współczesne pojęcie rewitalizacji zostało wypracowane na podstawie raportów na temat stanów kryzysowych, jakie dotyczą dzisiejsze miasta. Wymiary społeczny, ekologiczny i ekonomiczny to trzy główne wymiary takiego ujęcia problemu rewitalizacji. Prace nad programami rewitalizacji dla Krakowa idą obecnie w podobnym kierunku.

Propozycję innego podejścia do rewitalizacji – poprzez realizację prawidłowości, a nie jedynie poprzez zapobieganie kryzysom – prezentują Założenia do Lokalnego Programu Rewitalizacji Krakowa³. Przedstawiają one cztery różne wątki stanowiące podstawę myślenia o rewitalizacji miasta. Są nimi spojrzenia poprzez:

- konkretne tereny (miejsca, obszary, systemy),
- zasięg i różnorodność skal rozpatrywanego problemu,
- występujące w mieście problemy, których dotyczyć może rewitalizacja,
- sposoby realizacji (harmonogramy, pozyskiwanie środków, operacje, wdrażanie, monitoring, sprzężenia zwrotne).

Problemy zostały usystematyzowane w dwóch zasadniczych grupach dotyczących społeczności i przestrzeni (il. 1, 2). Kierunek myślenia o zmianach w istniejącej przestrzeni miasta jest tu przedstawiony jako szukanie formy dla prawidłowego środowiska społecznego.

Koncepcja utworzenia placu Krowoderskiego proponuje syntetyczną odpowiedź m.in. w zakresie realizacji:

- lokalnego ogniwa (punktu krystalizacji społecznej) w hierarchii ważności przestrzeni publicznych miasta,
- miejsca kulturowej tożsamości lokalnej społeczności,
- prawidłowej kompozycji przestrzennej akcentującej centrum dzielnicy i istniejącą dominantę wysokościową (istniejące budynki wysokie),
- czytelnego fragmentu przestrzeni publicznej istotnego dla przestrzennej orientacji w skali miasta i dzielnicy.

Propozycja przekształcenia „placu przed Pewexem” spotkała się z przychylnym przyjęciem ze strony władz V Dzielnicy. Rada Dzielnicy i jej przewodniczący Piotr Klimowicz podjęli uchwałę o rozpoczęciu działań zmierzających do utworzenia Rynku Krowoderskiego⁴. Dodatkowym atutem w staraniach o realizację idei placu może stać się planowany tam parking podziemny jako jedna z inwestycji przygotowujących miasto do EURO 2012.

Pierwsze prace projektowe dotyczące placu podjęto w ramach International Studio na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. Miały one na celu określenie, jak może wyglądać Rynek Krowoderski, jakie są możliwe rozwiązania formalne, funkcjonalne i komunikacyjne. Grupa studentów z Univer-

sity of Tennessee wykonała pod kierunkiem dr arch. Anny Agaty Kantarek i dr. arch. Mateusza Gyurkovicha projekty zagospodarowania rynku (skale 1:2000, 1:500 i 1:200).

Zadanie postawione amerykańskim studentom polegało na wykreowaniu głównej przestrzeni publicznej dzielnicy w relacji do ulicy Królewskiej, która jest nie tylko głównym ciągiem komunikacji kołowej dzielnicy, ale i ważnym ciągiem pieszym. Próba określenia socjokulturowej tożsamości miejsca to podstawowe zadanie projektu. Jako wymagania określono stworzenie wygodnej, współczesnej przestrzeni publicznej w skali człowieka, spójnej kompozycyjnie i prawidłowo powiązanej z sąsiedztwem i centrum miasta, mającej odpowiednio reprezentacyjne usługi oraz zaplecze parkingowe i realizującej zasady projektowania uniwersalnego. Rozwiązanie ma ułatwiać i uatrakcyjnić wszystkie istniejące powiązania komunikacyjne, funkcjonalne i przestrzenne, ukazać przestrzeń reprezentacji, która daje też możliwość spotkań i odpoczynku. W skali dzielnicy i całego miasta ma ułatwić przestrzenną orientację. Założono, że w przestrzeni placu (ok. 180 × 70 m) znajdzie się także miejsce na kubaturę (obiekty kultury, handlu, gastronomii, ratusz dzielnicy). Dodatkowym zadaniem było umieszczenie na placu znaku upamiętniającego Zbigniewa Herberta (pomnik, aranżacja przestrzenna, muzeum itp.).

Studenci przedstawili wiele bardzo ciekawych rozwiązań. Wszystkie prace przewidywały wielopoziomowy parking pod powierzchnią placu. Wjazdy sytuowane były zwykle od alei Kijowskiej i ulicy Nowowiejskiej. Powierzchnię placu dzielono na mniejsze sekwencje wewnątrz, przeznaczając jej część na reprezentacyjny plac z możliwością umieszczenia tam czasowych wystaw, organizacji imprez zbiorowych czy ogródka kawiarni oraz na zieleń parkową. Ważnym elementem zagospodarowania placu stał się sposób upamiętnienia Zbigniewa Herberta. Niektóre rozwiązania zakładały klasyczny pomnik, będący głównym elementem kompozycji placu, inne proponowały pawilon lub ogród poświęcony poecie, plenerową wystawę lub promenadę.

Studentkie ćwiczenie to jeden z początkowych etapów pracy nad rynkiem. Teoretyczna refleksja wskazująca na konieczność realizacji takiego miejsca dla dzielnicy i Krakowa została poparta udanymi rozwiązaniami. Teraz konieczna jest szeroka dyskusja nad jego programem i konkurs urbanistyczno-architektoniczny.

Przypisy

- ¹ Do 2006 r. Dzielnica V używała nazwy Łobzów.
- ² Jest to jedna z mniejszych obszarowo dzielnic Krakowa – obejmuje 535 ha (ok. 1,6% pow. miasta), z prawie 49 tys. mieszkańców (ok. 6,5% liczby mieszkańców miasta).
- ³ Dokument ten, zatytułowany *Kraków. Centra, Pierścień i Systemy Rewitalizacji. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji*, którego autorami są Anna Agata Kantarek, Elżbieta Kaczmarska, Monika Gołąb-Korzeniowska, Maciej Motak, Maria Noworól oraz Aleksandra Tchórzewska, został opracowany na podstawie pracy, która wygrała konkurs ogłoszony przez Gminę Kraków na założenia do LPR dla Krakowa (15.02.2006). Został przekazany Radzie Miasta 28.02.2006 i stał się podstawą dla opracowania koncepcji LPR dla Krakowa.
- ⁴ Pomysłowi sprzyja także właściciel terenu, SM „Piast”.

Current District V of Cracow – Krowodrza¹, is one of 18 which were created by the resolution of the City Council of 27 March 1991. The historical name of Krowodrza relates to one of the villages located to the west of the downtown of Cracow; its part together with Czarna Wieś, Nowa Wieś and Łobzów currently constitutes the main area of the district.

Urban form of the district results from overlapping of the historical plot and various ways of utilizing and implementing the development plans. The following were of particular importance in this case: The Great Cracow Plan of 1910, the construction of German district during the occupation period and post-war realizations of modernist complexes of residential buildings.

District V² neighbors with the downtown to its the west-north. Its main street – Królewska is an extension of the sequence of Szewska and Karmelicka streets, connecting clearly with the Old Town Square and thus inscribing into the main city public space layout.

Public space layout of District V is incredibly diverse. Its external connections are not only direct relations with the Old Town. Its eastern border runs along Trzech Wieszców Avenue, which constitutes a crucial fragment of the beltway of the exact downtown. Important city public utility venues are located here, such as: The New Edifice of The National Museum, the Jagiellonian Library, the buildings of universities (the University of Agriculture, the Jagiellonian University, AGH University of Science and Technology) or the Edifice of the Polish Radio. An important role is also that of: the complex of universities and university campus in the area between Czarnowiejska, Nawojki and Władysława Reymonta streets, as well as Cracow University of Technology and Pedagogical University of Cracow, located at Podchorążych street.

Extensive greenery complexes are also located within District V: Krakowski Park and Jordana Park, both created in the 19th century and constituting nowadays the recreational facility for the whole city. The southern border of the district is a direct connection of Jordana Park territories and the sports areas of Cichy Kącik with Krakowskie Błonia Park.

Certainly the least attractive parts of the district today are its northern territories, adjacent to the storage and railway areas.

The basic area of the district in its central part is the complex of residential buildings, urban in character. This is the area located within Trzech Wieszców Avenue, Czarnowiejska and Nawojki streets, Piastowska and Głowackiego streets and Wrocławska street. Królewska and Podchorążych streets form the main axis, leading towards Bronowice, a huge residential district.

The layout of public space inside this central part of the district is also worth paying attention to. The streets located radially with relation to the Cracow downtown (Prądnicka, W. Łokietka, Wrocławska, Mazowiecka, Kazimierza Wielkiego, Królewska/Podchorążych, J. Lea, F. Chopina and Czarnowiejska/Nawojki) are accompanied by the system of diagonal street, only three of which maintain their continuity within the whole area (Trzech Wieszców Avenue, Kijowska Avenue and Pistowska/Głowackiego).

Development is of diverse character – these are both villa buildings, quarters of tenements of medium height buildings, *à redans* development, as well as post-war housing estates composed of buildings of diverse height, including scattered buildings. This part of the district can also boast of exceptionally beautiful green and recreational areas – in addition to the already mentioned Krakowski Park, these are also the route of Młynówka Królewska and Łobzów, Św. Wincenty à Paulo Park and Axentowicz square.

This is the intersection of Królewska street and Kijowska Avenue that marks the district center. A number of factors contribute to it, including:

- geometric location in the center of the district,
- transportation junction – tram, bus, pedestrian routes,
- commercial character of Królewska street,
- crosswise connections between recreational zones (Młynówka Królewska, Św. Wincentego à Paulo Park) and commercial zones (market at Nowowiejski Square),
- dominant height of office and residential buildings.

Square situated at the junction has a chance to become a real center of the district. Clearly marked by the layout of streets (Królewska, Kijowska Avenue, Nowowiejska) and building walls, it is an ideal venue for the main market square of the district. Its current condition is far from ideal – utilized as a parking lot and excluded from generally available public space of the city, it is run-down and surrounded

by a fence decorated with advertising posters. An advertising banner together with stalls have been placed on the corner.

This place, once known as "the square in front of Pewex store", already has its new name – Krowoderski Market Square.

Discussions about the revitalization possibilities of this area are currently under way. Reflection on redesigning the main public space of District V is a part of broader discussion, related to creating new revitalization programs for Cracow. The issue is its modernization not only with regards to current update of technical standard or undertaking new functions and loads related to the development of the city and the district, but also related to the chance that lies in revitalization of this space for a better realization of the needs of a local community, a clear record of space and cultural elements essential for the city and realization of system activities on the scale of the whole city.

Current notion of revitalization was elaborated on the basis of reports on crises which affect present-day cities. Social, ecological and economic dimensions are three main elements of the revitalization problem, in the way in which it is understood. The works on revitalization programs for Cracow are currently proceeding in similar direction.

"Guidelines for the Local Program of Revitalization for Cracow"³ present another approach to revitalization, namely through realizing regularities, and not only through preventing crises. This approach takes into account:

- specific areas (places, terrains, systems),
- scope and diversity of the scale of the problem in question,
- the problems which emerge in the city and which may be subject to revitalization,
- realization manners (timetables, obtaining financial resources, operations, implementation, monitoring, feedback).

Problems have been systematized in two fundamental groups concerning community and space (ill. 1, 2). Direction of thinking about changes in the existing city space is presented here as looking for a form appropriate for a social community. The concept of creating Krowoderski Square puts forward a synthetic response, among other things in the scope of realization of the following:

- a local link (social shaping point) in the hierarchy of city public space,
- a venue consolidating cultural identity of a local community,
- an appropriate spatial layout emphasizing the center of the district and already existing dominant height (existing high buildings),
- a legible fragment of public space, essential for spatial orientation on the city and district scale.

Proposal to convert "the square in front of Pewex store" was welcome by the local authorities of District V. The District Council and its President, Mr. Piotr Klimowicz, passed a resolution on initiating actions aimed at creating Rynek Krowoderski⁴. Plans to create an underground parking lot there, as one of the investments preparing the city for EURO 2012, may be an additional asset while making efforts to implement the idea of the square.

First design works concerning the square were started within the International Studio on the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology. They aimed at determining how Krowoderski Market Square may look like, what the possible formal, functional and transportation solutions are. A group of students from the University of Tennessee prepared idea projects, under the scientific supervision of architects: Anna Agata Kantarek, Ph.D. and Mateusz Gyurkovich, Ph.D. (scales 1:2000, 1:500 and 1:200).

The task set for the American students consisted in creating the main public space of the district with relation to Królewska street, which is not only the main road of the district, but also an important pedestrian route. An attempt to determine social and cultural identity of this place is a fundamental task of the project. The requirements encompassed: creating a convenient, contemporary public space on the human scale, coherent in terms of composition and appropriately connected with the neighborhood and the downtown, having elegant services on offer and parking facilities, and fulfilling the principles of universal city planning. The solution is to facilitate and make more attractive all existing transportation, functional and spatial connections, depict the space in a smart manner, at the same time giving the possibilities for socializing and relaxation. On the scale of the district and the whole city, it is to facilitate spatial orientation. It was assumed that the square space (approximately 180 × 70 m) will also incorporate the venues of culture, commerce, catering and the seat of the district authorities. An additional task consisted in placing an object commemorating Zbigniew Herbert (a monument, spatial arrangement, museum, etc.) in the square.

Students presented a variety of very interesting solutions. All works provided for a multi-storey parking lot, located underground. Entrances were usually situated in Kijowska Avenue and Nowowiejska street. The square area was divided into smaller parts, earmarking some for an elegant square with the possibility of placing temporary exhibitions, organizing events or outdoor cafes with park greenery there. The important part of square development was the one devoted to commemorating Zbigniew Herbert. Some solutions assumed a classic monument, being the main element of the composition, others proposed a pavilion or a garden devoted to the poet, outdoor exhibition or a promenade.

Students' exercise is one of the initial stages of working on the market. Theoretical reflection, indicating the necessity to create such a place for the district and for Cracow, was supported by successful solutions. Now, a broad discussion on its program and architectural competition are necessary.

Endnotes

- ¹ District V used the name Łobzów until the year 2006.
- ² It is one of smaller districts of Cracow in terms of the area – it encompasses 535 ha (approximately 1,6% of the total city area), with almost 49 thousand inhabitants (around 6,5% of total population).
- ³ This dokument entitled *Kraków. Centra, Pierścień i Systemy Rewitalizacji. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji*, whose authors are Anna Agata Kantarek, Elżbieta Kaczmarska, Monika Gołąb-Korzeniowska, Maciej Motak, Maria Noworól and Aleksandra Tchórzewska, was worked out on the basis of the work which won a competition announced by the Commune of Cracow for the guidelines for LPR (Local Program of Revitalization) for Cracow (15.02.2006). It was passed to the City Council on 28.02.2006 and formed the basis for preparing the concept of LPR for Cracow.
- ⁴ The owner of the terrain, SM "Piaś" supports this idea as well.

Bibliografia – Bibliography

- [1] Klimowicz P., *Rynek Krowoderski po amerykańsku*, Wiadomości Lokalne, Informator Rady Dzielnicy V Krowodrza, 3(107) czerwiec 2008, Kraków, 1, 9.
- [2] Klimowicz P., *Konstruktywna krytyka*, Wiadomości Lokalne, Informator Rady Dzielnicy V Krowodrza, 1(99), kwiecień 2007, Kraków, 16.
- [3] Kantarek A.A., Kaczmarska E., Gołąb-Korzeniowska M., Motak M., Noworól M., Tchórzewska A., *Kraków. Centra, Pierścień i Systemy Rewitalizacji. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji*, dokument UM Krakowa, Kraków 2006.

[4] M i k a J., *Czy powstanie Rynek Krowoderski?*, Nowy Kurier Krakowski, nr 1, lipiec 2008, Kraków, 1, 10.

[5] www.bip.krakow.pl/zalacznik.php?zal_id+14821, s. 21, odczyt z dnia 17.07.2008.

[6] www.pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Krakowa, odczyt z dnia 17.07.2008.

SPOŁECZNOŚĆ

ŚRODOWISKO SPOŁECZNE

ELEMENTY PRAWDIŁOWEGO ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

skala środowisk zamieszkania, powiązania

punkty „społecznej krystalizacji” (szkoła, parafia, sport, handel, rekreacja)

czytelność dzielnic, granice, charakterystyka, mapa kultur

PROBLEMY, ZAPOBIEGANIE PROBLEMOM

GOSPODARKA

aktywizacja gospodarcza i turystyczna

HISTORIA, ZNACZENIA, KULTUROWA TOŻSAMOŚĆ

PAMIĘĆ HISTORII SPOŁECZNOŚCI POPRZECZ MIEJSCA, CZYTELNOŚĆ ZAPISU WSPÓŁCZESNOŚCI, MAPA ZNACZEŃ

CZYTELNOŚĆ I ZACHOWANIE HISTORYCZNYCH UKŁADÓW URBANISTYCZNYCH

/miejsca, obszary, linie/

COMMUNITY

SOCIAL ENVIRONMENT

ELEMENTS OF APPROPRIATE SOCIAL ENVIRONMENT

the scale of residential surroundings, connections,

“social shaping points” (school, church, commerce, sport, recreation) , legibility districts, borders, characteristics, map of cultures

PROBLEMS, PROBLEM PREVENTION

ECONOMY

Economic and tourist activation

HISTORY, MEANINGS, CULTURAL IDENTITY

REMEMBRANCE OF SOCIAL HISTORY THROUGH THE VENUES, LEGIBLE RECORD OF CONTEMPORARY TIMES, MAP OF

MEANINGS, LEGIBILITY AND MAINTENANCE OF HISTORICAL URBAN FORMS

(places, areas, lines)

II. 1. Klasyfikacja problemów – „Społeczność” [3]

III. 1. Clasification of problems – "Community" [3]

PRZESTRZEŃ**TERENY**

ZAMIESZKAŁE (stare dzielnice – zabudowa kwartałowa, tereny osiedli modernistycznych, tereny zabudowane po 90tym roku)
 REWITALIZOWANE PO INNYCH FUNKCJACH (przemysł, kolej, składy, wojsko, nieużytki, infrastruktura)

OTWARTE (zieleni, parki)

OTOCZENIE NOWYCH FUNKCJI (zespoły hipermarketów)

ELEMENTY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

GŁÓWNY SZKIELET ISTNIEJĄCYCH PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

PRZESTRZENIE PUBLICZNE W NOWYCH ZESPOŁACH ZABUDOWY

PRZESTRZENIE PUBLICZNE KONIECZNE DO WYGENEROWANIA

SYSTEMY

KOMUNIKACJI PIESZEJ, ROWEROWEJ (powiązania podstawowe, rekreacja)

KOMUNIKACJA INNA (kołowa, szynowa, wodna, powietrzna)

RZĘKI (pasy rzeczne, parki rzeczne)

ZIELEŃ

ORIENTACJA, KOMPOZYCJA

MAPA GABARYTÓW

PUNKTY ORIENTACJI I WIDOKÓW

ŚRODOWISKO NATURALNE

CZYTELNOŚĆ I ZACHOWANIE ELEMENTÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO

SPACE**AREAS**

RESIDENTIAL (old districts – urban block development, terrains of modernist housing estates, terrains developed after the 1990s)

REVITALIZED AFTER OTHER FUNCTIONS (industry, railroad, storage, army, wastelands, infrastructure)

OPEN (greeneries, parks)

SURROUNDINGS OF NEW FUNCTIONS (shopping malls)

ELEMENTS OF PUBLIC SPACE

MAIN FRAMEWORK OF EXISTING PUBLIC SPACE

PUBLIC SPACE IN NEW DEVELOPMENT AREAS

PUBLIC SPACE NECESSARY TO BE GENERATED

SYSTEMS

PEDESTRIAN, BICYCLES (basic connections, recreation)

OTHER TRANSPORTATION (by road, rail, water, air)

RIVERS (river stretches, river parks)

GREENERY

ORIENTATION, LAYOUT

MAP OF GABARITS

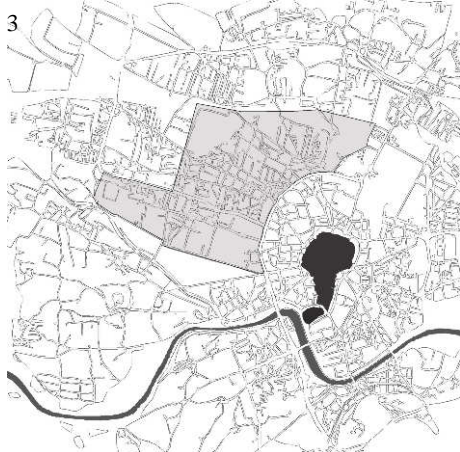
LANDMARKS, VIEWS-OVERLOOKS

NATURAL ENVIRONMENT

LEGIBILITY AND MAINTENANCE OF THE NATURAL ENVIRONMENT ELEMENTS

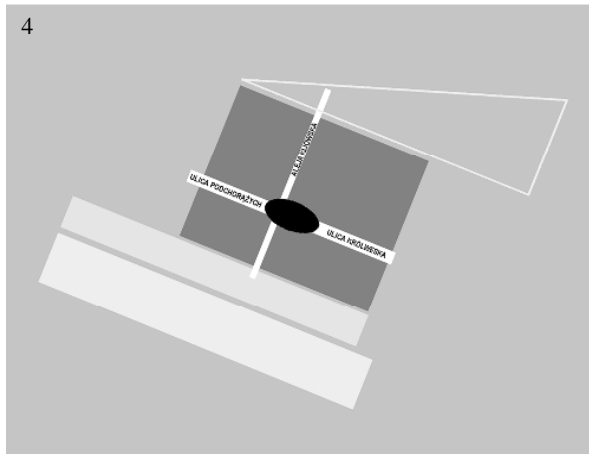
II. 2. Klasyfikacja problemów – „Przestrzeń” [3]

III. 2. Clasification of problems – "Space" [3]

II. 3. V Dzielnica Krakowa w relacji do Starego Miasta

III. 3. 5th Cracow District and Cracow Old Town

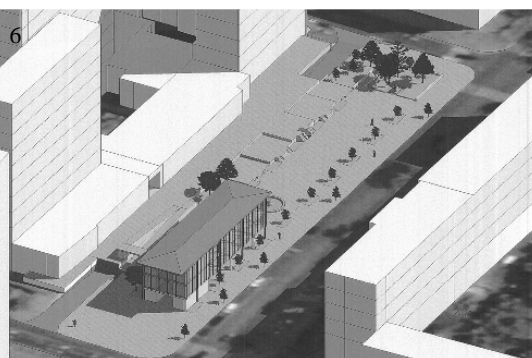
II. 4. Geometryczna interpretacja lokalizacji Rynku Krowoderskiego w V Dzielnicy

III. 4. Geometrical interpretation of Krowoderski Market Square localization in 5th Cracow District

II. 5. Stud. Megan Daniele Lynch – Rynek Krowoderski – widok ogólny

III. 5. Stud. Megan Daniele Lynch – Krowoderski Market Square – overall view

II. 6. Stud. Matthew Alan Tomlinson – Rynek Krowoderski – widok ogólny

III. 6. Stud. Matthew Alan Tomlinson – Krowoderski Market Square – overall view

II. 7. Stud. Nathan Kocaj – Rynek Krowoderski – przekrój i północna elewacja placu

III. 7. Stud. Nathan Kocaj – Krowoderski Market Square – section and north square elevation

